

DUYURU

DUYURU: 22.05.2020/102

SERMAYE HAREKETLERİ GENELGESİNDE YABANCI ORTAKLI ŞİRKETLERİN SERMAYE ARTIRIMI İŞLEMLERİNE/PROSEDÜRLERİNE YÖNELİK ÇEŞİTLİ DEĞİŞİKLİKLER YAPILMIŞTIR

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Sermaye Hareketleri Genelgesi'nde Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın "**11.05.2020 tarihli Yazıları**" ile bazı değişiklikler yapılmıştır. Sözü edilen değişiklikler, özetle;

- ✚ Anonim şirket kuruluşu için yabancı ortaklarca getirilen paraların tamamının sadece şirketin kullanabileceği şekilde yatırılacağı hususunun Genelge metnine işlenmesi,
- ✚ Yabancı ortaklı şirketlerin sermaye artırımında kullanılmayan dövizlerin kredi haline gelmesi aşamasının netleştirilmesi,
- ✚ Halka açık yabancı ortaklı şirketlerin sermaye artırımında izlenecek olan prosedürlerin Genelge metnine işlenerek, sermaye artırım işlemleri ile ilgili açıklamaların halka açık ve halka kapalı ortaklıklar bakımından ayrı değerlendirilmesi,
- ✚ Paya dönüştürülebilir borç sözleşmeleri kapsamında getirilen dövizler için kredi kullanımı genel kurallarına ilişkin esneklik sağlanması,
- ✚ Yabancı ortaklarca ileride gerçekleştirilecek olan sermaye artışı için şirket hesabına yatırılan dövizin sermayeye ilavesi prosedürünün netleştirilmesi

gibi konuları içermektedir.

Genelge'de yapılan değişiklikler ile ilgili detaylı açıklamalarımız aşağıda bilgilerinize sunulmaktadır.

I. ANONİM ŞİRKET KURULUŞU İÇİN YABANCI ORTAKLARCA GETİRİLEN PARALARIN TAMAMI SADECE ŞİRKETİN KULLANABİLECEĞİ ŞEKİLDE YATIRILACAKTIR

Anonim şirket kuruluşunda nakden taahhüt edilen payların itibari değerlerinin en az yüzde yirmi beşinin tescilden önce, Türkiye'de yerleşik bir bankada, kurulmakta olan şirket adına açılacak özel bir hesaba, sadece şirketin kullanabileceği şekilde yatırılması gerekmektedir.

Bu defa, yapılan değişiklik ile, yatırılan tutarın **payların itibari değerlerinin yüzde yirmi beşinden fazla olması durumunda da tutarların tümünün sadece şirketin kullanabileceği şekilde yatırılmasının zorunlu olduğu** Genelge metnine işlenerek, uygulamada yaşanan tereddütlerin önüne geçilmiştir. Buna göre, yeni kurulan şirkete yabancı ortak tarafından

getirilen paraların tamamı, nakden taahhüt edilen payların itibari değerinin yüzde yirmi beşi ile sınırlı olmaksızın, sadece şirketin kullanabileceği şekilde yatırılacaktır.

II. YABANCI ORTAKLI ŞİRKETLERİN SERMAYE ARTIRIMINDA KULLANILMAYAN DÖVİZLERİN KREDİ HALİNE GELMESİ AŞAMASI NETLEŞTİRİLİRKEN, HALKA AÇIK YABANCI ORTAKLI ŞİRKETLERİN SERMAYE ARTIRIMINDA İZLENECEK PROSEDÜRLER GENİŞLETİLMİŞTİR

Halka açık olmayan yabancı ortaklı şirketler bakımından sermaye artırımında izlenecek prosedürlerde değişikliğe gidilmezken halka açık yabancı ortaklı şirketlerin sermaye artırımlarına ilişkin olarak yeni hükümler getirilmiştir.

Bu çerçevede, halka açık olmayan yabancı ortaklı şirketlerde yurt dışından sermaye artırım beyanına istinaden bankalar aracılığıyla getirilen dövizin belirtilen süreler içinde sermayeye eklenmemesi ve sermaye artırımının belgelenmemesi durumunda, doğrudan yurt dışından kullanılan kredi olarak kabul edilmesi yaklaşımından vazgeçilerek, bunun yerine;

- ✚ Sermaye artırımında kullanılmamış olan söz konusu tutarın **bankalarca sahiplerine iade edileceği** ve
- ✚ Şirketin söz konusu tutarı, ancak **kredi olarak kullanmayı talep etmesi halinde** kredi işlemine tabi tutulabileceği

belirtilmiştir. Ayrıca bu durum, halka açık ortaklıkların sermaye artırımlarında sermaye artırımına ilişkin izahname, ihraç belgesi veya duyuru metninin **Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından onaylanmadığı** durumlarda da geçerli olacaktır.

Diğer taraftan, halka açık ortaklıklarca yapılacak sermaye artırımlarında esas sermaye sistemi ile kayıtlı sermaye sistemini kabul eden şirketler bakımından ayrıma gidilerek yeni yükümlülükler getirilmiştir. Buna göre, sermaye artırımının halka arz yoluyla veyahut halka arz edilmeksizin gerçekleştirilmesi durumunda SPK ve ilgili diğer kuruluşlar nezdinde gerçekleştirilmesi gereken prosedürler aşağıdaki şekilde yürütülecektir.

Esas sermaye sistemini kabul etmiş ortaklıklarca;

- ✚ Dövizin geliş tarihinden itibaren **30 gün içerisinde**, esas sözleşmelerinin sermaye maddesinde yapılması gereken değişikliğe ilişkin tadil metnine uygun görüş verilmesi için Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)'na başvurulması ve söz konusu başvuru sürecinin sermaye transferine aracılık eden bankaya SPK'ya iletilen başvuru dilekçesinin SPK evrak kayıt tarihi ile tevsik edilmesi suretiyle bildirilmesi gerekecektir.
- ✚ SPK'dan alınan uygun görüş üzerine Ticaret Bakanlığı'ndan alınacak izinden itibaren **azami beş ay içerisinde** bir genel kurul toplantısı düzenlenerek sermaye artırım kararı alınacak ve Ticaret Bakanlığı izin yazısı ile sermaye artırım kararı tarihleri ile tevsik edilmek suretiyle, sermaye transferine aracılık eden bankaya süreç hakkında bilgi verilecektir.

- + Genel kurulun sermaye artırım kararını müteakip **30 gün içerisinde** izahname veya ihraç belgesi onayı için SPK'ya başvurulması ve söz konusu başvuru sürecinin sermaye transferine aracılık eden bankaya SPK'ya iletilen başvuru dilekçesinin SPK evrak kayıt tarihi ile tevsik edilmesi suretiyle bildirilmesi gerekecektir.
- + Sermaye artırımının halka arz yoluyla ya da halka arz etmeksizin gerçekleşmesi durumuna göre;
 - Halka arz edilmeksizin gerçekleştirilecek sermaye artırımlarında ihraç belgesinin SPK tarafından onaylandığı tarihi müteakip **30 gün içerisinde** dövizin sermayeye eklenmesi, sermaye transferine aracılık eden bankaya sürecin SPK tarafından ortaklığa iletilen sonuç bildirim yazısının tarihi ile tevsik edilmesi ve sermaye artırımının belgelendirilmesi suretiyle bildirilmesi,
 - Halka arz yoluyla gerçekleştirilecek sermaye artırımlarında ortaklığın Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) sayfasında ilan edilen yeni pay alma hakkı kullanım süresinin veya tasarruf sahiplerine satış duyurusuna konu payların halka arz süresinin bitişine kadar dövizin sermayeye eklenmesi ve eklemeyi müteakiben **30 gün içinde**, sermaye transferine aracılık eden bankaya, sürecin KAP'ta ilan edilen tarih ile tevsik edilmesi ve sermaye artırımının belgelendirilmesi suretiyle bildirilmesi
gerekli olacaktır.

Kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş ortaklıklarca;

- + Dövizin geliş tarihinden itibaren **30 gün içerisinde**, sermaye artırımını suretiyle çıkarılacak payların ihracına ilişkin izahnamenin veya ihraç belgesinin onaylanması için SPK'ya başvurulması ve söz konusu başvuru sürecinin sermaye transferine aracılık eden bankaya SPK'ya iletilen başvuru dilekçesinin SPK evrak kayıt tarihi ile tevsik edilmesi suretiyle bildirilmesi gerekecektir.
- + Sermaye artırımının halka arz yoluyla ya da halka arz etmeksizin gerçekleşmesi durumuna göre;
 - **Halka arz edilmeksizin gerçekleştirilecek** sermaye artırımlarında ihraç belgesinin SPK tarafından onaylandığı tarihi müteakip **20 gün içerisinde** döviz sermayeye eklenecek ve bunu müteakiben **10 gün içerisinde** sermaye maddesine uygun görüş için SPK'ya başvurulması kaydıyla sermaye maddesinin tescilini takiben **10 gün içerisinde** sermaye transferine aracılık eden bankaya sürecin SPK tarafından ortaklığa iletilen sonuç bildirim yazısının tarihi ile tevsik edilmesi ve sermaye artırımının belgelendirilmesi suretiyle bildirilmesi gerekecektir.
 - **Halka arz yoluyla gerçekleştirilecek** sermaye artırımlarında ise ortaklığın Kamuyu Aydınlatma Platformu (KAP) sayfasında ilan edilen yeni pay alma hakkı kullanım süresinin veya tasarruf sahiplerine satış duyurusuna konu payların halka arz süresinin bitişine kadar dövizin sermayeye eklenmesi ve eklendiği tarihi müteakiben **10 gün içerisinde** sermaye maddesine uygun görüş için SPK'ya başvurulması kaydıyla sermaye maddesinin tescilini müteakiben **10 gün içerisinde** sermaye transferine aracılık eden bankaya, sürecin KAP'ta ilan edilen

tarikh ile tevsik edilmesi ve sermaye artırımının belgelendirilmesi suretiyle bildirilmesi gerekli olacaktır.

- ✚ Sermaye artırımının bankaya belgelendirilmesi üzerine, söz konusu tutarlar banka tarafından sadece şirkete ödenecektir.

III. PAYA DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR BORÇ SÖZLEŞMELERİ KAPSAMINDA GETİRİLEN DÖVİZLER İÇİN KREDİ KULLANIMI GENEL KURALLARINA İLİŞKİN ESNEKLİK SAĞLANMIŞTIR

Türkiye’de yerleşik kişiler ile yurt dışında kurulu girişim sermayesi fonları arasında döviz cinsinden akdedilen paya dönüştürülebilir borç (convertible debt) sözleşmelerinde transfer edilen tutarların sermayeye eklenmesi kaydıyla döviz kredisi kullanımının genel kurallarını sağlama şartı aranmayacağına ilişkin yeni düzenleme yapılmıştır. Buna göre, sözü edilen sözleşmelerde;

- ✚ Transfer tarihinden itibaren **azami 12 ay içerisinde** (*mücbir sebep hallerinin varlığı durumunda Hazine ve Maliye Bakanlığınca en fazla 6 aya kadar uzatılabilecektir*) transfer edilen tutarın sermayeye ekleneceğine,
- ✚ Sözleşmede şirketin **infisahı veya tasfiyesi haricinde** söz konusu tutarların mutlaka sermayeye ekleneceğine ve
- ✚ Transfer edilen tutarın **tamamının** sermayeye ekleneceğine

ilişkin açık hükmün olması kaydıyla, sözleşmenin tarafı Türkiye’de yerleşik kişinin hesabına transfer edilen dövizle ilgili olarak döviz kredisi kullanımına ilişkin Genelgenin 14. maddesi kapsamındaki şartların sağlanma zorunluluğu aranmayacaktır.

Bununla birlikte, dövizin hesabına transfer edildiği sözleşmenin tarafı olan Türkiye’de yerleşik kişi tarafından transferin gerçekleştirildiği bankaya;

- ✚ İlgili sözleşme,
- ✚ Şirket tarafından daha önce bu kapsamda sermayeye dönüştürmeksizin fon kullanılmadığına ilişkin yazılı beyan ve
- ✚ Söz konusu tutarın sermayeye azami 12 ay içerisinde ekleneceğine dair taahhüdün

ibraz edilmesi gerekmektedir. Transfer tarihinden itibaren 12 ay içerisinde sermaye artırımına ilişkin gerekli belgelerin bankaya ibraz edilmemesi halinde, banka tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığı’na bildirimde bulunulacak ve söz konusu tutarın firma kredi bakiyesine eklenerek Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi’ne bildirilecektir.

Akdedilen sözleşme kapsamında Türkiye’de yerleşik kişiye transfer edilen bedelin sermayeye ilave edilmeksizin kullanılması halinde ise Türkiye’de yerleşik kişi tarafından bir daha yurt dışında kurulu girişim sermayesi fonlarından paya dönüştürülebilir borç sözleşmesi kapsamında fon kullanılamayacaktır.

IV. YABANCI ORTAKLARCA İLERİDE GERÇEKLEŞTİRİLECEK SERMAYE ARTIŞI İÇİN ŞİRKET HESABINA YATIRILAN DÖVİZİN SERMAYEYE İLAVESİ PROSEDÜRÜ BELİRLENMİŞTİR

Yapılan düzenlemeye göre, yabancı ortaklardan ileride gerçekleştirilecek sermaye artışı için şirket hesabına yatırılan dövizin sermayeye ilave edilebilmesi;

- ✚ Şirket tarafından bankaya söz konusu bedelin geliş tarihinden itibaren **3 ay içerisinde** sermayeye ekleneceğine veya
- ✚ Halka açık ortaklıklar açısından sermaye artırımını için SPK'ya başvurulacağına ilişkin **yazılı taahhüt verilmesi,**
- ✚ Bedelin geliş tarihinden itibaren **3 ay içerisinde** söz konusu dövizlerin sermayeye eklenmesi ve sermaye artırımının bankaya belgelenmesi

suretiyle mümkün olacaktır. Söz konusu bedelle ilgili sermaye artışına ilişkin belgeler bankaya ibraz edilinceye kadar ilgili tutar banka tarafından bloke hesapta tutulacaktır. Üç ay içerisinde getirilen dövizin sermayeye eklenmemesi ve sermaye artırımının veya sermaye artırımına ilişkin inceleme işleminin devam ettiğinin belgelendirilmemesi halinde söz konusu bedeller banka tarafından sahiplerine iade edilecektir.

Diğer taraftan düzenleme kapsamında, şirketlerce yabancı ortaklardan alınan kredinin yurt dışına geri ödenmeyip, yabancı sermaye pay bedeli olarak, belirtilen şekilde sermayeye dâhil edilebileceği belirtilmiştir. Bu durumda sermayeye dâhil edilen tutar krediye aracılık edilen banka tarafından firmanın kredi bakiyesinden düşülecektir.

V. DİĞER DÜZENLEMELER

A. YATIRIM TEŞVİK BELGESİ KAPSAMINDA KULLANILACAK KREDİLERE İLİŞKİN ÜST SINIR REVİZE EDİLMİŞTİR

Yurt içinden ya da yurt dışından temin edilen döviz geliri olma şartı aranmayan kredilere ilişkin olarak, yatırım teşvik belgesinde (YTB);

- ✚ Yabancı kaynak tutarının yer alması halinde en çok YTB'de belirtilen yabancı kaynak tutarı kadar,
- ✚ Özkaynak tutarının yer alması halinde ise toplam yatırım tutarından özkaynak tutarı düşülerek hesaplanacak tutar kadar

döviz kredisi kullanılabilmesi belirlenmişti.

Bu defa, aynı YTB kapsamında daha önce faiz destekli TL kredi de kullanılmış olması halinde belirtilen azami tutardan TL kredi tutarı ile diğer faiz destekli olmayan Türk Lirası kredi tutarlarının düşümü yapıldıktan sonra kalan tutar üzerinden döviz cinsinden kredi kullandırımı yapılabileceği hususunda ek düzenleme yapılmıştır.

B. MUHTEMEL DÖVİZ GELİRLERE DAYALI DÖVİZ KREDİLERİNDE SÜRE SINIRLAMASI KALDIRILMIŞ VE BU KAPSAMDA BİRDEN FAZLA KREDİ KULLANIMI ŞARTLARI BELİRLENMİŞTİR

Muhtemel döviz gelirlerine dayalı olarak kullanılan döviz kredilerine ilişkin olarak yapılan değişiklik ile, 24 ay olarak belirlenen vade kaldırılarak **süre sınırlaması olmayacak** şekilde revize edilmiştir. Ancak, ihracat taahhütlü kredilerde ilgili mevzuatta belirtilen vergi, resim ve harç istisnasından yararlanma süreleri dolduktan sonra söz konusu kredilere vergi, resim ve harç istisnasının uygulanmaması gerekmektedir.

Diğer yandan, muhtemel döviz gelirleri kapsamında aynı mali yıl içerisinde ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin bağlantıların tevsiki kaydıyla **birden fazla kredi** kullanılabilir. Bu durumda, belgesiz kullanımlarda mevcut belge ile tevsik edilen tutarın, toplam kullanılmak istenen kredi tutarını karşılamaması halinde aşan kısım için farklı tevsik belgelerinin ibrazı gerekecektir. Bu kapsamda, mükerrer belge kullanımının önlenmesi amacıyla kredi kullanımına aracılık eden bankaca Vergi Resim ve Harç İstisnası Belgesi veya Dâhilde İşleme İzin Belgesi üzerine kullandırılan kredi tutarına ilişkin şerh düşülecektir.

Saygılarımızla.

